

B E K E N D M A K I N G.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDA brengen bij deze, ter voldoening aan het daartoe gedane verzoek, ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat bij H. E. A. is ontvangen eene missive van Heeren Begevers en Bestuurders van de beursen stichting van den heer pastoor HENRICUS VAN EXEL, in dato Antwerpen den 16 Augustus 1830, houdende, naar aanleiding van § 2 van art. 22 van Z. M. besluit dd. 2 December 1823, berigt, dat een, en mogelijk twee beursen van gemelde stichting zijn opgevallen voor een Student in de Theologie, geleerd wordende in een der Bisschoppelijke Seminariën van het Rijk; dat daartoe de bloedverwanten van den stichter den voorrang hebben en vervolgens de inboorlingen der Baronnie van Breda of van het Marquisaat van Bergop-Zoom, en dat de verzoeken daartoe, met de bewijsstukken, voor den 10 September aanstaande, aan den heer JEAN EMM. VAN HENCKHOVEN, Rentmeester d'zelve stichting, vrachtfrij moeten ingezonden worden.

Breda, den 23 Augustus 1830.

DE ROY vr.

Ter ordonnantie van deszelve,

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHAUKE'S.

N E D E R L A N D E N.

Breda, — 24sten Augustus.

De bepalingen van dezer stads bij voortdoring zoo zeer bloeiend Letter-Instituut, mogten zich op heden, ter gelegenheid van den gebodene verjaardag van onzen geëerbiedigden koning, weder verheugen, door de bekrooning, in tegenwoordigheid van het geheele Stedelijk Bestuur, alsmede van de ouders en andere nabestaanden en een groot aantal der ter bijwoning uitgenoodigde en daartoe opgekomen aanzienlijke Ingezetenen, met de eereblijken, welke ter belooning van de welbestedde vlijt, in den afgelopen cursus aan een aantal leerlingen waren toegewezen.

De heer F. A. Werden, lid van den Edelachtb. Raad der stad en president der commissie van het Instituut, opende de plegtigheid, welke weder in de zaal van den Schouwburg werd gevierd, met de vermelding van het doel der bijeenkomst, waarop door den stedelijken ontvanger, den heer W. Verlegh, in betrekking als lid en secretaris der commissie, werd verslag gedaan der bij voortdoring aangehouden pogingen, om deze weldadige inrigting, bij haren bloei te bewaren, of, zoo mogelijk, dien nog steeds te doen toenemen, en waarin men dan ook, naar wensch was geslaagd, alzo weder een aantal van niet minder dan een honderd een, en zestig kweekelingen, zoo de Hand- als Bouwtekenkunde hadden beoefend, terzamen de verdere genoezaam konde blikken uit de proefopmerkingen welke vroeger alle in de zalen van het Instituut ter bezigtiging waren voorgehangen en thans van de bekreunden nader werden vertoond, en bij vernieuwing de overtuiging gaven van den ijver en kennis, waarmede de beide directeuren, de heeren J. C. Huijsmans en J. J. Grootens, in het hun aanvertrouwd onderrigt, te werk gaan; aan welke dan ook vervolgens, even als aan de commissie, door den heer burgemeester, M. J. F. de Roij, den welverdienden lof, mede namens den stedelijken raad, werd toegewezen, op wettige, door Z. E. A. de toegewezen medailles, zoo die, welke daartoe weder goedgegunst van wege Zijne Majesteit waren toegezonden, als de overigen door de stad verleend, aan de bekreunde leerlingen, werden uitgereikt, wordende tevens den berde prijsnissen, behalve het plegtig omhangen der koninklijke medailles, het hoofd met lanwezen omkransd, onder gepaste toespraak door den burgemeester, als mede daarna door den heer secretaris en medelid der commissie, over de voortgang derzelve gelukkig betreden spoor, met haren verdere voortgang, en de noodnoodiging der aangeoefenden, -- aan sommige van welke, naar verdienste, een loffelijk getuigschrift was uitgereikt, -- om op het voorbeeld der meer gevorderden te letten en te trachten zich later eveneens de onderscheiding van een eermetaal, waardig te maken, en zich daardoor tevens dankbaar te betoonen, voor de nog steeds aanzienlijke opoffeningen, van stadswege tot haren opleiding besteed wordende, en de zorg, welke de directie zich bij voortdoring voor deze hoogwaardige inrigting wil laten welgevalen, waarna de plegtigheid door den burgemeester heer president der commissie werd gesloten. De belangstelling en indruk was algemeen, en stond op elke oogzigt te lezen.

De kweekelingen welke met het eermetaal zijn bekroond, zijn de volgende:

H A N D T E E K E N K U N D E.

Eerste Afdeling.

Eerste prijs.

Christiaan Martinus van Geenen,

Koninklijke Medaille.

Tweede Afdeling.

Tweede prijs.

Johannes van Pelt,

Stedelijke Medaille.

TWERDE KLASSE.

Petrus Antonius Josephus Cuijpers,

Eerste prijs.

Stedelijke Medaille.

Cornelis Le Grand,

Tweede prijs.

idem.

Eugène de Roij,

DERDE KLASSE.

Eerste prijs.

Stedelijke Medaille.

Franciscus van Pelt,

Tweede prijs.

idem.

Josephus Petrus Kocken,

VIERDE KLASSE.

Eerste prijs.

Stedelijke Medaille.

Johannes Cornelis Swartendroek,

Tweede prijs.

idem.

Johannes Buijs,

VIJFDE KLASSE.

Eerste prijs.

Stedelijke Medaille.

Adriaan Slockers,

ZESDE KLASSE.

Eerste prijs.

Stedelijke Medaille.

ORNAMENT OF LOOFWERK.

Jacobus Voeten,

Eerste prijs.

Stedelijke Medaille.

B O U W T E E K E N K U N D E.

EERSTE KLASSE.

Johannes van Balthoven,

Eerste prijs.

Koninklijke Medaille.

Willem van den Kieboom,

Tweede prijs.

Stedelijke Medaille.

Cornelis Vermewlen,

TWERDE KLASSE.

Eerste prijs.

Stedelijke Medaille.

Johannes Vermeulen,

Tweede prijs.

idem.

Arnoldus Reinier van der Pluim,

DERDE KLASSE.

Eerste prijs.

Stedelijke Medaille.

Henricus Horsten,

Tweede prijs.

idem.

Martinus Bogaerts,

VIJFDE KLASSE.

Eerste prijs.

Stedelijke Medaille.

Johannes Petrus Staller,

VIJFDE KLASSE.

Stedelijke Medaille.

— Op heden, 's Konings verjaardag, wordt, te Oudenarde, de nieuwe protestantsche kerk geopend. Het gerucht, als of er, sedert de jongste gebeurtenissen in Frankrijk, met verdubbelden ijver aan de vestingwerken dier stad gearbeid wordt, is zoo ongegrond, dat er zelfs twee aannemingen van vestingwerken onbepaald zijn geschorst. — Over het geheel kunnen wij onze lezere niet genoeg tegen dergelijke geruchten waarschuwen; want al zien wij treurig in de toekomst, zoo kunnen alle dergelijke praatjes, die *con amore* door de bladen der zoogenaamde Unie worden opgenomen en verspreid, niet dan onrust in de gemoederen zaaien, en gebeurtenissen verhaasten, welke wij hartelijk hopen en wenschen, dat, door eene meermalen door ons ingeroepen standvastige houding onzer regering, en door de pogingen der welgemoedigen, ten minsten in ons vaderland, naar ons oordeel, niet meer wel kunnen worden voorkomen.

Wij hebben, in den loop van vrijdagmiddag en zaterdag, onderscheidene tijdingen ontvangen, welke ons zeer van belang, buiten de mogelijkheid zijn, onze lezers mede te deelen. Alhoewel dezelve, door de geringe gedaante, reeds door onderscheiden bladen is bekend, achten wij het echter pligtmatig, die onze lezers niet te onthouden; zie hier eene korte opgave van de voornaamste derzelve:

Karel X, is met zijn gezin en gevolg, naar luid van het proces-verbaal van de commissarissen, die met de zorg voor zijn behouden vertrek belast geweest zijn, den 16den Aug., des middags ten twee ure, te Cherbourg, scheep gegaan en heeft, om drie ure, de Fransche kust verlaten, waer na de Fransche schepen, volgens berigten uit Londen van den 17den Augustus, de schepen, waarop de familie zich bevond, den 18den Augustus, uren in den namiddag, te Spithead, in de haven van Portsmouth, Karel voornemens is, zich te begeven naar de kust van Spanje, hetwelk nog niet bekend; sommigen spreken van Saksen, anderen van Oostentijk.

De heeren *Comte de Montmorencij*, *Latour-Maubourg*, *Le Tour du Parisis*, *Comte d'Harpe*, *de la Bourdonnaye* en *de Charbonnet* hebben, zoo wel als eenige weinige andere Pairs, plegtig, op het Pairschap van Frankrijk afgezien. Het gemelde heere heeft een inkomen van 12,000 francs, dat hij van het Rijk trek mede afgestaan. Een leze voor lieden, die hietes bedroefd zijn, dat het, met het grootste recht, een wachtgeld van 1800 ontnomen wordt.

De prins *de Polignac* is, in den nacht tusschen den 16den en

16den, te Granville, in Normandje, gevat, en, met een ander persoon, die men vermoedt, den heer *de Montbel* te zijn, naar Saint-Lo overgebracht.

De voorstellen tot eene leening, door het huis van de bankiers *Rotschild*, aan de Porte gedaan is niet aangenomen; zijnde de zaak gesloegde van dat Huis, de heer *Goldschmidt*, bereids weder naar Weenen vertrekken.

Van het dezer dagen in omloop gebrachte bespottelijke gerucht, als of het Oostenrijksche hof, door middel van deszelfs gezant te Parijs, zou hebben doen verklaren, dat het den tegenwoordigen staat van zaken in Frankrijk niet erkende en bereids een leger van 60,000 man naar de Fransche grenzen deed rukken, is geen woord waar; dat er echter een Oostenrijksch leger in Italie bijeen zal trekken, is niet onmogelijk; het oogmerk van dergelijken maatregel zou niet moeilijk te gissen zijn.

— De heuchelijke 58ste verjaardag van Z. M. onzen geliefden koning is heden alhier met gepaste vreugde gevierd geworden.

In den voormiddag spoedde zich eene talrijke schare naar den Tempel, om ieder, volgens zijne Godsdiens, den Opperbestuurder van ons land warmte dank op te dragen voor het behoud van onzen beminden Vorst en voor zijne zegenvrijke regering. Het vlaggen van torens, gebouwen, en schepen in de haven, het spelen van het Carillon, het luiden der klokken, en het houden van eene schoone parade, door het alhier te bezitting liggend korps rijdende artillerie, en door de 2de afdeling infanterie nationale militie.

De Illuminatie van 's konings naamcijfer voor het Stadhuis en de Grooten Toren, en, zoo als wij vernemen, een Bal ten huize van *L. Oers*, zullen het heuchelijke feest van dezen dag, op eene gepaste en hartelijke wijze, besluiten.

Z. M. die, na hoogstdezelfs reis naar Brussel, te 's Gravenhage was terug gekomen, is eergisteren weder van daar naar het Loo vertrokken en viert dus deszelfs verjaardag niet te 's Gravenhage, maar op het Loo, werwaarts de beide prinszen, zonen des konings met hunne doorloochte families, en verzeld van prins *Wilhelm van Pruisen*, zich gisteren begeven hebben.

— De londensche berichten, over Holland ontvangen, loopen tot den 22sten. *Lord X* zou zich, provisioneel, met zijn gezin, naar Lutworth, in Dorsetshire begeven, doch aldaar niet lang blijven. Een der voornaamste zwaarigheden tegen zijn verblijf in Engeland, zou bestaan in het aannemen van den titel van *Koning van Engeland*, voor den hertog van *Bordeaux*. De familie zou volkomen als particulier behandeld.

Volgens dezelfde berichten, zou de heer van, door de engelsche ambassade te Londen, overgemaakte tijdingen, op den 14, in de *House of Commons*, hoerzer er eene hevige, doch bekwame discussie heerschte. *Ferdinand* zou besloten hebben, toe te geven (zie lezer vergelijkte overigens het art. Spanje hieronder).

P O R T U G A L

Lissabon, — 4den Augustus.

Men wil alhier weten, dat, door Englands bemiddeling, tusschen de beide broeders, dom *Pedro* en dom *Miguel*, op de volgende grondslagen zou onderhandeld worden: 1°) Dom *Pedro* zou zijnen broeder als Koning van Portugal erkennen; 2°) Portugal zou zich verbinden, om de leening van 20 millioenen cruzados af te betalen, welke koning dom *Joaquim*, in 1824, in Engeland heeft gedaan; 3°) Daarvan Brazilië zich, bij het traktaat, bij hetwelk deszelfs onafhankelijkheid erkend is geworden, schuldnaar verklaard heeft; dat hij zou onschuldig de schuld afdoen, welke voor het onderhoud der bevolking van Portugal, en der Portugesche overzeeden in Engeland gemaakt is; 4°) Dom *Miguel* zou tot stand brengen, dat alle gemeene amnestie en eene behoorlijke schadeloosstelling zou worden verleid aan alle Portugezen, die de constitutionele partij gevolgd hebben.

S P A N J E

Sant-Sébastien, den 14den Augustus.

De stad *San Francisco* heeft deze stad verlaten, zich naar *Panama* begevend.

De Spanische troepen, welke over de geheele oppervlakte van Frankrijk verspreid waren, beginnen onze grenzen te naderen. Daar zijn reeds een aantal van dezelve te Bayonne, zoo ook Portugesche. Zij dragen de vrede veld, met eenen groeten raad, de nationale kokarde van 1808. Daar zij onderhouden worden met de laatste gedrukte proclamatie in de *Province*. De Provinciën van ons Rijk aangekomen, ten einde de gewoonten te herstellen, en de regering in den tegenwoordigen vorm van het gouvernement te herstellen. *Benige* van Bayonne gekomen vaartogten zijn, dat hoof-

de, dat zij de driekleurige vlag vberden, in onze haven niet toegelaten. In onderscheiden plaatsen in Frankrijk zijn intekeningen geopend, ten einde de uitgewekenen middelen te verschaffen, om in Spanje eene constitutie te herstellen, welke, zonder de bemoeijing van Frankrijk, nooit afgeschaff zou geworden zijn.

Zie hier overigens het uittreksel uit eenen particulieren brief van Madrid, van den 8sten Augustus gedagteekend:

» De in Frankrijk voorgevallen gelukkige gebeurtenissen hebben ook hier eene groote sensatie verwekt. Alles ademt vreugde; de politie zwijgt; het gouvernement wordt niet meer gederiedigd; overal worden de linten der constitutie rondgedeeid; de muren van het paleis zijn met proclamatie, de huizen der ministers met spotschritten beplakt. Heden heeft er een gevecht tusschen eenige burgers en koninklijke gardes plaats gehad, waarbij twee van laatstgemelden gesneuveld zijn. Men spreekt van de kloosters in den brand te steken. De monniken wapenen zich en willen zich tot het uiterste verdedigen. Het aantal wapenen, dat langs de straten gedragen wordt, is zoo groot, dat men niet begrijpen kan, waar ze van daar komen. De militie-soldaten van de tijden der Cortes staan op hun vertrek, om zich niet eene partij liberalen, welke te *Torrejón* aangekomen is, te vereenigen, met voornamelijk om zich te *la Granja*, van den persoon des konings meester te gaan maken. Twee regementen van de koninklijke garde zijn mede van hier vertrokken, om *Ferdinand* te hulp te snellen.

(Uit den Constitutionnel.)

F R A N K R I J K

Parijs, — den 21sten Augs.

Bij koninklijke ordonnantie wordt bepaald, dat voortaan de gouden en zilveren munten met 's konings heeldtonis zullen worden geslagen en tot omschrift zullen hebben: *Louis Philippe I, Roi des Français*. Op de ommezijde zullen in een cirkel de drie en laurier-takken staan, in welker midden de waakende stand en het jaartal geplaatst zullen worden. Op den rand der munt van 40, 20 en 5 fr. zullen staan de woorden *Dieu protège la France (God beschermt Frankrijk)*.

In de zitting van de Kamer der Pairs van heden is gelezen eert brief van den Prins *de Polignac*, daarbij verzoekende, om in vrijheid gesteld te worden, of, zoo dat niet geschieden kan, niet naar Parijs, maar in eene ruime en gemakkelijke gevangenis, als hij voorbeeld het fort de *Ham* overgebracht te worden. Deze brief is de hand van *de Polignac*, die heden *de Polignac* en *de Guernon de Ranville* zijn inuiscelen niet gesloegde, welke de doordrent in omloop geweest zijnde geruchten zijn bezonden. Intusschen is de wijze van procederen tegen de ministers, die de ordonnantie van den 25ste Julij geteekend hebben, welke, ingevolge het voorstel van den heer *Batbeu-Salverte*, te regt gesteld moeten worden, op gisteren door de Kamer der Afgevaardigden behandeld.

Het is thans stellig, dat de generaals *Belliard* en *Loban* vertrokken zijn, de eerste naar Weenen en de tweede naar *Budapest* ten dienste den Keizer van Oostenrijk en den Koning van *Pruisen* de hieven, van *Lodewijk Eilips*, waarbij hij huren *de Polignac* ten broek aangekondigt, over te brengen De heeren *de Polignac* *de Polignac* met dezelfde zending, naar Londen, naar *Petersburg* gezonden.

Als eene bijzonderheid wordt aangegeven, dat de beide Amerikaanse schepen, welke *de Polignac* naar Engeland hebben overgebracht, aan *de Polignac*, den gewezen Koning van Spanje, toebehooren.

Te Angers heeft het volk zelf een dergelijk kruis onder de voet gehaald.

De tijdingen uit Algiers, tot den 10den loopende, zijn gemaaks ongunstig. Naar liud van brieven van daar, zou de demoralisatie van het leger aldaar hoe langer hoe meer toenemen, de uitgevaardigde orders werden niet volvoerd, en was in verwarving. Het gerucht liep te Toulon, dat de volkomen scheuring tusschen de beide kommandanten, *de Polignac* en *de Polignac* had. De admiraal *Duperre* van de *de Polignac* is gehijst hebben, terwijl de generaal *de Polignac* bleef voeren, zoo dat er geene gemeenschap meer tusschen het leger en de vloot plaats had. Intusschen heeft de oude onnastreken van Toulon gekantonnard de reserve-divisie van *de Polignac*, om zich tot het vertrek gereed te houden. De generaal *de Polignac* van *de Polignac* oversteekten.

Mengelingen.

BRIEF VAN DEN HEER DE POTTER AAN Z. M. DEN KONING DER NEDERLANDEN.

Het proces van de HH. DE POTTER EN CONSORTEN, en hunne daarmede in betrekking staande briefwisseling, heeft de natie genoegzaam doen zien, dat *onbeschaamdheid* eene der hoofdenmerken dezer naam-liberalen was. Dat de hoofdaanvoerder deze eigenschap echter in zulk eene hooge mate bezit als uit den bovenbedoelden brief blijkt, bevreemdt, ook na de hoogst gespannene verwachting in dezen. Wanneer — dat echter, gelukkig voor den schrijver! niet te denken is, het nageslacht dezen brief leest, zal het niet weten, waarover zich meer te verwonderen: over de onbeschaamdheid eens, door een wettig vonnis en de algemeene verontwaardiging gedoemden mans, of over de blindheid van eenige wezens, die zulk een man tot hunnen afgod konden verheffen. Wat het tegenwoordige geslacht over dien brief denkt kan, met uitzondering van de aanbidders en werktuigen des ballings, mede niet verdeeld zijn. Die brief behoort tot de onderwerpen van openlijke beoordeeling; ook wij zullen deswege ons gevoelen kenbaar maken.

De hier bedoelde brief is geschreven uit Aken, gedagteekend den 2den Augs. 1830, en in het fransche dagblad *Le Globe* geplaatst; deszelfs inhoud komt hoofdzakelijk op het volgende neder:

» De ernstige gebeurtenissen, in Frankrijk, door een anti-nationaal ministerie bewerkt, bedreigen wellicht geheel Europa.

» België althans zou het eerste zijn den schok mede te gevoelen van den naburigen staat, met welken het lang geluk en roem gedeeld heeft.

» In den naderenden strijd, en oyesal, waar hij plaats zal grijpen, zal ontwijfelbaar de zaak van het volk zegevieren.

» En de ministers, de gouvernementen, het koningschap zelfs, slecht geraden, of onvoorzigtig genoeg, om in dien strijd te treden, zullen in den afgrond gestort worden, die despotieke zinneloosheid langzaam onder hunne voeten heeft gegraven.

» Leukheid, die deugd van den sterksten, is tegenwoordig aan de zijde der volken. De gouvernementen, de ministers, hebben het geduld der burgers ten einde gebracht.

» Wat zegt het volk (de gouvernementen en de ministers) of vrijzinnige instellingen verloren gaan. Zij verlaten hunnen werklings, overladen met goud en verzadigd van wraak.

» Sire, red België; nog is het tijd, haast U echter, want het koninkrijk reeds te laat zijn. Ook daar heeft een anti-nationaal ministerie het volk verstoord, deszelfs heiligste regten vertrad.

» Sire, doe deze ministers, door bekende, het volk behagelijke en vger het volk verantwoordelijke mannen vervangen, die, tot den grondslag toe, het tot hertoe gevolgde stelsel vernietigen.

» De onafhankelijkheid van België hangt wellicht daarvan af. Het is aan U, Sire, België onafhankelijk te maken, door het gelukkig en vrij te doen zijn.

» Indien de menschen, die U omringen, geene vrijmoedigheid en belangeloosheid genoeg bezitten, om tot U te spreken, gelijk ik doe, is zulks, omdat zij, even als in Frankrijk, alleen zich-zelfen beminnen, en noch de koning, noch het koningschap hun waardig is, ten koste eener disgratie en eenige duizende guldens, behouden te worden. Dit is het schrik van een Nederlanders, die hij verzachtige, alleen aan de hand van de koning, die niet kan mislukken.

» Na de verzekering, dat de heer de P. niets voor zich-zelfen beoogt, en eenige *loci communes*, sluit hij dezen merkwaardigen brief.

» En dit durft een man als de Potter aan een Vorst als die van Nederland schrijven! En de dagbladen schamen zich niet, zulk geschrift met eene zekere goedkeuring te plaatsen! Wij wederhouden ons, commentariën op den inhoud te maken: dat is onbetamelijk genoeg, en overbodig, daar nog, dan eene kroeger verschijnt, die de bedoelingen eener heillooze factie. Deze danmerking zij hier echter gemaakt. Waarlijk! het staat den heer de P. goed, de ministers van ijver, geld- en wraakzucht te beschuldigen, hij, wiens gelijknamige eigenschappen in zijne bevruchte briefwisseling, zeg geheel ontmaskerd zijn. Het staat hem goed, te zeggen, dat de ministers geen vaderland beminnen, hij, die snood genoeg was, om te schrijven, dat hij gaarne mede zou springen, wanneer alles (d. i. Nederlands geheel staatkundig aanwezig) gelijktijdig met hem zoude worden vernietigd. Zulk een wezen durft van vaderlandsliefde, van vrijheid en edele gevoelens spreken! Nog eens, geen weet niet, waarover zich meer te verwonderen, over de onbeschaamdheid van een de Potter, of over de verblindheid zijner aanbidders.

Had deze oproerling het zwijgen bewaard, dat hem in zijne omstandigheden voegde, wij zouden in hem het ongeluk geëerbiedigd hebben; nu echter verdient hij, zonder verschooning, in zijne wanstaltelijke naaktheid bekend gemaakt te worden, opdat het geringste overblijfsel van medelijden verdwijne en plaats make voor eene rechtmatige verachting; opdat ieder weldenkende leere, wat er van vrijzinnigen als de Potter, c. s. te wachten is.

» Ja, tot het laatste geeft deze brief voornamelijk aanleiding. Niet te vergeefs roepen wij steeds onzer landgenooten het waakt toe; deze brief bevestigt de gegrondheid onzer vreeze. Welk bewijs meer behoeft men, om te zien, waarheen de factie wil? De Potter heeft het in dezen brief duidelijk genoeg geopenbaard. De meeste van 's mans brieven hebben dat eigenaardige, dat zij juist dat ontmaskeren, wat de factie zoo gaarne, voor alsnog, in den nacht verbergen wilde (zie onder anderen zijn brief in den *Courrier des Pays Bas* van januarij II.) en waarvan zeker aanhanger van den *grand citoyen*, destijds, naif genoeg, zeide: *il va nous perdre*. Bij eene vorige gelegenheid (zie ons blad van den 20 februarij II.) hebben wij onderscheidene punten van aanraking van den tegenwoordigen *Demophilus* met den *Marat* der fransche omwenteling aangewezen; de tegenwoordige brief van den eersten is eene nieuwe bijdrage tot deze vergelijking en eene plaats in *l'Ami du peuple* van *Marat* overwaardig. Niet erger konden de uitdrukkingen des heeren de P. zijn, wanneer Nederland onder het drukkeudst despotismus gekromd ging, en juist dit is een kenmerk, of van verstokte boosheid of van onvergeeflijke domheid; en de *antecedenten* van de Potter laten geen twijfel over, wat in dezen te bepalen.

» Zoo begint dan de factie weder het hoofd — en dat wel dreigend — op te steken. Dat dit den onverschillige uit zijne sluimering wakke, den welgezinde tot onvermoede waakzaamheid aanspore!

» De strijd bereidt zich — zegt de P. — wel nu, indien er strijd moet wezen, dat wij dan in denzelfden niet worden overvallen. WAAKT! zij bestendig het Gouvernement, zoo wel als den onafhankelijk voor oogen, en moet er dan — dat God verhoede! — een strijd worden aangevangen; niemand onttreke zich aan denzelfden. Dat elk Nederlanders zich nauwer aan een Gouvernement aansluit, dat tegen eenige mischielijke dwalingen, vele edele hoedanigheden bezit, en geheel Europa moge ervaren, dat, indien een de Potter al op eenen *Marat* gelijk is, de Vorst van Nederland noch een zwakke *Loonwer XVI*, noch een *Loonwer II* is, evenmin als het edelste gedeelte der Nederlanders gezind is, om, voor hante tegenwoordige regering, eene Nationale Conventie *à la de Potter* in te stellen.

» Wij weten niet of onze woorden tot den troon des konings doordringen. Zoo ja, dan zouden wij den edelsten Vorst toeroepen: » straf het misbruik van geschonken vertrouwen, maar zendt geen de dienaar van beproefde trouw terug. Handhaaf uwe en 's volks » regten en bewaar zoo lang mogelijk vrede, rust en geluk in » Nederland; maar vernietig de ellendigen, die, achter het masker van vrijheid, de knifhelblik van democratische overheersching » verbergen. Steekt de oproer-hydra anderwerf het hoofd op » verpletter hem dan, eer hij het gansche staatsgebied des schuld » den. Indien de Vorsten eenmaal verantwoordelijk zullen zijn » voor vergoten onschuldig bloed, zij zullen het even zeer zijn » voor gespaard schuldig bloed, wanneer eene te vergedrevene » inschikkelijkheid voor verbergen, het ongeluk, ja met het » bloed van duizenden betast wordt.

» Waakzaamheid wordt, hoe langer hoe meer, de pligt van het Nederlandse volk. Eenheid in wil en handeling, volharding met rechtvaardigheid, zijn thans meer dan ooit pligten zijner Regering.

ALLERLEI.

» Volgens de berichten van den *Courrier des Pays Bas* postuum *Parijs* aan de edele ballingen (II) een banket aan de ballingen. Het is te denken, dat het daarmede even als met de ballingen, ter eere van de P. zal gelegen zijn, van welke de edele balling het ontwerp schreef (vid. *Proces contre de Potter, etc.*, 2^e deel, bl. 378), of als het de gewone inschrijving ter voldoening van de boeten van de Potter en Decretaux. (vid. *Proces, etc.*, 2^e deel, bl. 196.) Het moet toch aangenaam zijn, zoo op eigen kosten onthaald te worden.

BEWIJS VAN VRIJGEVIGHEID IN BELGIË.

» Meermalen heeft men gezegd en geschreven, dat, in vrijgevigheid, België voor Noord-Nederland moest orderstaan. Dat verwijt zij thans niet meer gehoord. Geheel België heeft voor de 4 edele slagtoffers van het despotismus, de vier vergoode martelaars der vrijheid, in een woord, voor de vier edelste en grootste burgers, circa 4000, zegge vier duizend thaken bijeen gebracht. De waarde

(Vervolg in het Bijvoegsel.)

Den **STEENEN WIND-KORANMOLEN** en **MOLENAARS-WONING** met de af- en dependan- tien van dien, staande en gelegen onder de Hooge Zwaluwe heb- bende gemeente Molen het **GEMAAAL** van nagenoeg 3000 **ZIENEN**.

De Konditien van Verpachting zijn ten Kantore van den Agent voormeld, alsmede ter Secretarie van de Hooge Zwaluwe, te lezen.

Klundert, den 12 Augustus 1830.
De Agent voornoemd,
L. H. RIJSTERBORGH.

BELANGRIJK BERICHT.

De ondergeteekende heeft de eer, bij deze, uit de hand te koop aan te bieden: **EENE ZEER AANZIENLIJKE PARTIË MODEERNE HAARDEN EN KAG- CHEN'S**, zeer geschikt om te verhuuren, en hebbende groo- tendeels reeds tot dat einde gediend, en jaarlijks de aanzienlijke som opgebracht van nagenoeg **VIJF a ZESHONDERD GULDEN**. **VERNOUWDE GEREENOMMEERDE WEL VERLEENDE SMITS-AFFAIRE**, met al de daartoe behoorende gereedschappen, terwijl de ondergeteekende zijne geoorde begunstigers af verder verwittigt, dat hij den handel in alle kwaliteiten van **STEENKOLEN**, tegen de matigste prijzen, zal blijven voortzetten en uitbreiden, zullende hij zich in allen deelen vereren, om, door eene prompte en civiele bediening, het vertrouwen zijner begunstigers niet ten volten waardig te maken.

Breda, den 1 Augustus 1830.
P. HOPMANN.

PUBLIEKE VERKOOPING

wagens verandering van woonplaats.
Op donderdag, den 26 Augustus aanstaanden, des namiddags om 2 ure, zal ten overstaan van den bevoegd beambte, ten huize van den Heer Luten, der Koninkl. Marechaussée op den Haag, te Breda, publiek worden verkocht: Eenige staande **MEUBEL'S**, **TAFELGOED** en **KEUKEN-GEREED- SCHAAP**, eene zeer goede **BAD-KUIP**, eenige **MAANS- KLEDEREN**, en **LINNEENGODD**, een bijzonder goed **SAGTGEWATER** met deszelfs toebehooren, alsmede een groote partij **BORDEAUX** en andere **WIJNEN**, gelykelyk op Flesschen en op Fuster, te proeven bij de Ver- koopng. Nog eene partij **BRANDHOUT**.
Alle deze goederen zijn, ten dage van den verkoop bovengenoemd; van des morgens 9 tot 12 ure, voor een ieder te zien.

VERKOOPING

JACOB VAN NAFERSEN, openbaar Notaris, resi- dend te Breda, als daartoe gelast zijnde, zal ten huize van P. A. R. H. B. R. F. S. aan het Schippershuis, aan de Haven te Breda, op Maandag den zesden September dezes jaars 1830, des avonds ten zeven ure, publiek veilen, en, op Maandag den twintigsten derzelve maand, finaaf verkoopen de navolgende drie Hui- zen te Breda:
1. Eene **HUIZINGE** en **ERVE**, met alle de toebehooren van dien aard, genaamd **Sint Nicolaas**, en gelegen op de Veemarkt- straat, met een groot erf, staande in de Sint Janstraat, gekweekt letter A. No. 517.

In huur bij den heer **J. OVERDUIN** tot den eersten Mei 1831:
1. Eene **HUIZINGE** en **ERVE**, met alle de toebehooren van dien aard, genaamd **de Linnen Kruis**, staande en gelegen op de Hagedijk, aan de noordzijde van den Hagedijk, gekweekt letter G. No. 40.
2. Eene **HUIZINGE** en **ERVE**, met alle de toebehooren van dien aard, genaamd **de Oortje**, staande en gelegen te Breda, aan de zuidzijde van de Boschstraat, letter A. No. 194.
In huur bij de Weduwe **ADRIAN SMITS** tot den eersten Mei 1831:
1. Eene **HUIZINGE** en **ERVE**, met alle de toebehooren van dien aard, genaamd **de Oortje**, staande en gelegen te Breda, aan de noordzijde van de Boschstraat, letter A. No. 194.

PIERON, PUBLIEKANTINGSTROCHHOEDEN, de Lange Brugstraat te Breda, heeft de eerte berichtig, dat hij hem nog voortaan te eene schoone partij **DAMES- KLEDEREN** en **DE RHODE** deelen, naar den Oostersmaak, te koop heeft voornemens te zijn, te zeer goedkoop te verkoopen, en te zetten. Tevens te berigten, dat zijn voornemen is, binnen drie weken van hier te vertrekken, zoodat hij zijne be-

gunstigers verzeekt, die hem verlangen over het vernä- ken en wasschen van Hoeden te spreken, zich voor dien tijd te willen aanmelden.

* * Er worden gevraagd, zoo spoedig mogelijk, **TWEE MEI- DEN**, van goede getuigenisse voorzien, en wel de eene voor Kou- ken, de Was, en het Werk, terwijl de andere eene bekwame Kindermeid, moet zijn. Brieven, franco onder de letter **A. A.** bij den Boekverkooper **J. VERKOUTEREN** te Bergen op zoom.

BEKENDMAKING.

De **DIRECTEUR** der **BANK VAN LEEUWING** te **BREDA** zal, op last der *Commissie van Administratie* derzelve Beleen-Bank, op woensdag en donderdag den 15den en 16den September aanstaande, aanvangende des morgensten tien, en des namiddags ten twee uren, aan het Lokaal der Bank in het openbaar doen Verkoopen:

De verstante **PANDE**, van de maanden April, Mei en Junij 1829, zullende de goederen daags te voren, te verkopen op de- zelfde uren, aldaar voor het publiek ter bezigtiging worden voor handen gelegd.

Met waarschuwing aan de daarbij belanghabbenden, om, ingeval zij hunne panden, welke in deze verkooping zouden moeten worden begrepen, alsnog willen lossen of daarvan de interesten aant te zu- veren, zulks alsdan te doen voor of uiterlijk op dinsdag den 7 September te voren, als kunnende dit, van dien dach verkoopbaar ver- vallen panden na dien dag, geen plaats meer hebben; terwijl voorts, op maandag en dinsdag den 6den en 7den September 1830, geene buiten de verkooping vallende panden zullen kunnen gelost wor- den.

En worden de beleggers of andere wettige houders van belte- nings-briefjes tevens herinnerd aan Art. 65 van het Reglement voor het Bestuur der Beleenbank, waarbij is bepaald, dat den auvertin opbrengst der verkooping, na aftrek van het verschot door de Bank gedaan en der interesten van dien, ter huure beschikking blijft gedurende *twintig maanden*, te rekenen van den dach van verkoop, en de meerdere opbrengst na verloop van dien tijd ver- valt ten voordele der Bank, en dat alzoo op de uitkeering niet langer aanspraak kan gemaakt worden.

BREDA, den 3den Augustus 1830.
De Directeur,
J. P. VAN DER WERKEN.

AREND FOKKE'S WERKEN.

Den Boekhandelaar **J. C. VAN KESTEREN**, te Amsterdam, is aan de HH. Intekenaren afgeleverd, en, voor het verdere geoorde Publiek, tegen den extra *goedkoopsten prijs* van **f. 1.20** en op velin papier a **f. 1.65** in alle Boekwinkels verkrijgbaar ge- steld; het eerste deel eener zeer zindelijk in het gewone **8.** formaat onzer Vaderlandsche Klassieke gedrukte **VIJFDE DEEL DER WERKEN VAN A. FOKKE**, te weten: **VI Redevoeringen over de Tijdsperken der Nederlandsche Letteren**; zijnde dat deel versierd met een zeer zinnig en beeldzaam *ornement*, het zeer gelinkend *portret* van den Schrijver, wies allemeen bekende en belangrijke werken men zich thans in de meeste Boekwinkels zeer billijken prijs *volledig* kan aanschaf- ten, daar anders eedige afzonderlijke stukken moeyelijk en sommigen geheel niet meer te bekomen zijn. — Het tweede deel, behelzende de *Karakters der Menschen*, met 6 platen, wordt gedrukt en volgt eerlang, blijvende de inteekening inmiddels nog opengesteld vol- gens het Prospectus, gratis te bekomen.

B. T. N. SURTREG, de voornaamste Boekhandelaar te Breda, heeft het deure openen.

JOHN VAN DER WERKEN, **BRIEVEN** op eene reis door **FRISLAND** en **FLANDEREN**, 1-16. De *gheheele verzameling* van belangrijke brieven des schrijvers omtrent de *Friesche en Vlaamsche taal* over de *Hollandische taal* en *letterkunde*, thans in de meeste Boekwinkels verkrijg- baar voor. Voorts is dit jaar bij den uitgever en uitgever van de *Verzonden*.

A. T. BONNINGA, in vijf bedrjven, door Mr. A. T. BONNINGA, **J. A. L. M. A. N. J. nior**, groot 8., fraai velin papier. 1-40. Hetzelfde werk in kl. 8. op ord. papier. 1-20.